

Demokratiaa ja osallisuutta on kehitettävä jatkuvasti, valtuustoaloite

KV 20.04.2022 § 37
758/00.00.00/2022

Puheenjohtaja ilmoitti, että allekirjoittaneet valtuutetut (ensimmäinen allekirjoittaja Satu Hämäläinen) olivat ennen kokousta ilmoittaneet haluavansa jättää seuraavan aloitteen:

Demokratiaa ja osallisuutta on kehitettävä jatkuvasti

Demokratia vaatii jatkuvasti puolustamista, se pysyy elossa vain, mikäli mahdollisimman moni osallistuu demokraattisiin prosesseihin. Näistä prosesseista näkyvin on vaaleissa äänestäminen. Vuoden 2021 kuntavaalien äänestysprosentti oli koko maassa 55,1 % (Loviisassa 54,7 %). Vuoden 2017 kuntavaaleissa äänestysprosentti oli Loviisassa 58,8 %. Vuoden 2012 kuntavaaleissa äänestysprosentti oli Loviisassa 61,4 %. Vuoden 2022 aluevaalien äänestysprosentti oli 47,5 % (Loviisassa 48,0 %). Vaikka eduskuntavaalien äänestysaktiivisuus on ollut korkeampi, on tärkeää huomata, että äänestäminen ei ole enää samalla tavalla itsestään selvää kuin aiemmin. Tähän kannattaa lisätä äänestysaktiivisuuslukuja omasta kunnasta.

Parlamentaarinen vaalityöryhmä julkaisi helmikuussa 2022 kaikkien puolueiden yhteisen julistuksen, jossa se vetoaa puolijulkisten tilojen haltijoihin, jotta useammat kauppaliikkeet, julkisen liikenteen toimijat ja muut vastaavat toimijat osoittaisivat demokratiamyönteisyytensä sallimalla puolueiden ja ehdokkaiden kampanjoinnin tasavertaisesti asemilla, kauppakeskusten käytävillä, kauppojen auloissa ja muissa kaupan yhteydessä olevissa sisä- ja ulkotiloissa sekä muissa tiloissa, joissa ihmisiä liikkuu. Kun äänestäjät joka tapauksessa asioivat erilaisissa puolijulkisissa tiloissa, heillä olisi samalla mahdollisuus ottaa mukaansa esitteitä ja jututtaa ehdokkaita. Ehdokkaiden näkyminen osana normaalia elämänmenoa on demokratiaa edistävä myönteinen ele, joka tuskin olisi haitaksi kaupallekaan. Jos äänestysaktiivisuus laskee, tulisi harkita myös lainsäädännöllisiä toimenpiteitä kampanjoinnin mahdollistamiseksi.

Kunnissa päätetään äänestyspaikkojen määrästä ja sijainnista. Äänestämisen helppous on yksi äänestysaktiivisuutta nostava tekijä. Tarvitsemme aiempaa useampia äänestyspaikkoja ja sellaisiin sijainteihin, joissa ihmiset luontevasti asioivat, kuten kauppoihin, kirjastoihin jne. Erytystä huomiota tulisi kiinnittää ryhmiin, jotka muuten äänestävät harvemmin.

Me valtuustoaloitteen allekirjoittajat esitämme, että eduskuntavaalien 2023 äänestyspaikat ennakoäänestyksessä ja vaalipäivänä valmistellaan keskusvaalilautakunnassa niin, että äänestämisen helppous korostuu. Esitämme, että keskustelu ja päätöksenteko äänestyspaikoista käydään jo vuoden 2022 aikana hyvissä ajoin. Samalla esitämme, että valtuusto yhtyy parlamentaarisen vaalityöryhmän vetoomukseen puolijulkisten tilojen haltijoille demokraattisen osallistumisen laajemmaksi mahdollistamiseksi.

Liite nro 9.

Päätös

Kun aloite oli jätetty, lähetettiin se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi hallintosäännön 133 §:n mukaisesti.